

КАЗУС № 3

Цветанка Петрова е заемала длъжността „Специалист обслужване на клиенти“ в „Уни Кредит Булбанк“ АД – офис Изгрев, гр. София за времето от 20.07.2017г. до 28.04.2020 г.

Съгласно длъжностната характеристика, нейни основни задължения били: обслужване на клиентите, да извършва операции /касови и безкасови/ въз основа на конкретно оформени нареждания, при спазване на вътрешно-банковите актове и в рамките на разполагаемост по съответните сметки, да равнява ежедневно фактическата касова наличност в национална, чуждестранна валута и ценности със същата по счетоводни данни и да приключва касата съгласно изискванията на Инструкцията за касова наличност, при установено неравнение между фактическа касова наличност и счетоводни данни да информира отговорния за управлението на касовата наличност служител и директора на филиала за излишъка и/или липсата в национална или чуждестранна валута с оглед предприемане на необходимите мерки установяване произхода на липсата/излишъка и защита интересите на клиентите и банковата институция.

На 15.12.2019 г. при приключване на касата в края на деня, Петрова установила несъответствие на фактическата касова наличност и действителната такава по счетоводни данни на филиала на банката, изразяващо се в липса на парични средства в размер на 110 000 лв. /сто и десет хиляди лева/. Въпреки задължението си, тя не уведомила за липсата изпълняващия длъжността „мениджър оперативна дейност“ – Евелина Василева, както и директора на филиала – Пламен Петров.

На 18.12.2019 г. преди обяд, Цветанка Петрова разбрала, че по нареждане на директора на филиала - Пламен Петров, колежката ѝ Стоянова, на следващият ден ще извърши проверка на касовата наличност, поради което Петрова решила да прикрие съществуващата липса, като регистрира транзакции (касови операции по теглене на суми в брой) и се разпореди с парични средства от поверените ѝ за управление сметки на вложителите Върбанов, Петков, Гетов и Искренов, без същите да са посещавали филиала на банката и да са получавали на каса суми от средствата по разплащателните си сметки.

По този начин тя смятала да прикрие липсата на касата.

В изпълнение на замисъла си Цветанка Петрова съставила съответните документи: нареждане - разписка от името на Върбанов за изтеглени на 18.12.2019 г. и получени от него на каса 25 000 лв.; нареждане - разписка от името на Гетов за изтеглени на 18.12.2019 г. и получени от него на каса 15 000 лв.; нареждане - разписка от името на Искренов за изтеглени на 18.12.2019 г. и получени от него на каса 55 000 лв. и нареждане - разписка от името на Петков за изтеглени на 19.12.2019 г. и получени от него на каса 15 000 лв. Във всеки един от документите, Петрова вписала пълните данни на титулярите по банковите сметки и всички изискуеми реквизити.

Петрова се подписала за касиер и имитирала подписите на всяко от лицата, титуляри по сметките, като получател на вписаните в нарежданията-разписки парични суми и осчетоводила всеки от документите, в резултат на което фактическата касова наличност и действителната такава по счетоводни данни на филиала на банката била изравнена.

При извършената от колежката Стоянова проверка на касовата наличност, не била установена липса на касата.

На 22.12.2019 г. Искренов посетил филиала на банката и изтеглил на каса сумата от 7 000 лв. При получаване на операционната бележка, на него му направило впечатление,

че наличната по сметката му сума е намаляла с 55 000 лв., без той да се е разпореждал със средствата си през последния месец.

Уведомил за липсата на средства от сметката си ръководството на филиала, в резултат на което била извършена проверка и действията на Петрова били разкрити. Своевременно била уведомена компетентната прокуратура.

По случая било образувано досъдебно производство.

Назначената по делото графическа експертиза установила по безспорен начин, че Цветанка Петрова е имитирала подписите на Върбанов, Петков, Гетов и Искренов в нарежданията - разписки за изтеглените парични суми, както и факта, че никое от лицата не е посещавало филиала на банката в деня, вписан във всеки един от документите за получаване на средства на каса.

В резултат от проведеното разследване и с оглед събраният и проверен по делото доказателствен материал, Петрова била привлечена към наказателна отговорност и впоследствие осъдена с влязла в сила присъда за извършеното от нея деяние.

Междувременно от ръководството на банката разпоредили сторниране на счетоводните операции, извършени от Цветанка Петрова на 18.12.2019 г. и 19.12.2019 г. и сумите, собственост на Върбанов, Петков, Гетов и Искренов били възстановени по сметките им.

Минималната работна заплата за страната към декември 2019 г. е била 560.00 лв., съгласно ПМС № 320/20.12.2018 г.

ВЪПРОСИ:

1. Каква е правната квалификация на деянието? Обосновете се с посочване на признаците – обект, субект, обективна страна, субективна страна?
2. По правилата на родовата и местна подсъдност посочете компетентните органи в досъдебното и първоинстанционното съдебно производство?
3. Има ли пострадали от престъплението и ако да - посочете кои са?
4. Какви действия по разследването следва да бъдат извършени и чрез използването на какви доказателствени способности следва да бъдат събрани относимите доказателства?
5. Задължително ли е участието на защитник на обвиняемата за извършеното престъпление и ако да - на какво правно основание?
6. Кои лица следва да бъдат призвани за предявяване на разследването и при наличието на какви процесуални условия?

ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСИТЕ ПО КАЗУС № 3

1. Каква е правната квалификация на деянието? Обосновете се с посочване на признаците – обект, субект, обективна страна, субективна страна?

Цветанка Петрова е осъществила от обективна и субективна страна състава на чл.202, ал.2, т.1 във вр. с ал.1, т.1 във вр. с чл.201, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 от НК.

Деянието се квалифицира като такова извършено от длъжностно лице в големи размери, при условията на продължавано престъпление като за улесняването му е извършено и друго престъпление - по чл.311 от НК, за което по закон не се предвижда по-тежко наказание.

Обект на престъплението длъжностно присвояване са обществените отношения, които осигуряват нормалното упражняване на правото на собственост и специфичните отношения по служба, в които участва субектът на престъплението, тъй като едновременно с присвояването деецът нарушава и своите служебни задължения.

За съставомерността на това престъпление е необходимо от обективна страна деецът да има длъжностно качество, а в дадения случай Петрова е „длъжностно лице“ по смисъла на чл. 93, т. 1, б. „б“ от НК, тъй като същата е извършвала работа, свързана с пазенето и управлението на чуждо имущество и боравенето, вкл. приемането, съхранението, разходването и отчитането на парични средства. Именно в това си качество на „длъжностно лице“ тя е имала във фактическа власт чуждо имущество, като предмет на престъплението са пари на обща стойност 110 000 лв., от които 25 000 лв. на Върбанов, 15 000 лв. на Гетов, 55 000 лв. на Искренов и 15 000 лв. на Петков. Паричните средства са й били връчени да ги пази и управлява съгласно длъжностната й характеристика. И естествено са били „чужди“ по отношение на субекта.

Съставът на чл.202, ал.2, т.1 във вр. с ал.1, т.1 във вр. с чл.201, ал.1 във вр. с чл.26, ал.1 от НК предвижда квалифициран състав на длъжностно присвояване. Както бе посочено, престъплението се характеризира с особен субект - длъжностно лице по смисъла на чл. 93, ал.1 НК. В разпоредбата на чл. 201 от НК е очертан предмета на престъплението- чужди пари, вещи или други ценности. От обективна страна изпълнителното деяние на присвояването се изразява до външнопроявена промяна на отношението на дееца към повереното му имущество, което той владее или пази за сметка на определен субект, изразено в противозаконно разпореждане с поверената вещ, в свой личен интерес или в интерес на друго. При съставно длъжностно престъпление по чл. 202, ал.1, т.1 НК е налице присвояване, свързано с извършването на друго престъпление, чрез което то е улеснено. Цветанка Петрова е субект на престъплението не само защото е имала качеството на длъжностно лице, но и защото същата е имала достъп до чужди пари, поверени й в това й качество да ги пази и управлява. Тя е осъществила от обективна страна деянието присвояване, доколкото се е разпоредила с пари, собственост на четири лица, като със свои. Същата документално е осъществила трансакции, по силата на които парите са напуснали патримониума (сметките) на посочените лица, за да попълнят друга липса. Разпореждането е

извършено чрез фактическо действие - чрез съставянето на четири броя нареждания-разписки. Действията на Петрова по теглене на пари от сметките на четиримата вложители на банката са били с цел прикриване на предходна липса в нейната каса, натрупана през предходен времеви период. Налице са конкретни действия по извършване на транзакции от самата нея, посредством които парите са напуснали сметките на вложителите на банката, които тя в качеството на служител на последната, е пазела и управлявала. По този начин парите са преминали изцяло в нейно владение, като тя е отнела възможността на титулярите на сметките да се ползват от тях. Затова следва да бъде призната за виновна в това, че е присвоила пари с цел да прикрие предишна липса, а не за това, че липсата е в резултат на присвоителни действия от нейна страна. Последващото сторниране на операцията от страна на управителното тяло на банката не се отразява върху състава на престъплението.

В случая е налице и квалифицираният състав на чл.202, ал.2, т.1 НК- "големи размери". Установеният със задължителна съдебна практика критерий за определяне на понятието "големи размери" е обвързан с величината на МРЗ. Според ТР № 1-98-ОСНК на ВКС, за да е налице този признак, равностойността на предмета на деянието следва да надхвърля 70- кратния размер на МРЗ за страната, установена към момента на деянието. При минимална работна заплата за страната 560.00 лв. към декември 2019 г., съгласно ПМС № 320/20.12.2018 г., несъмнено посоченият квалифициращ признак е налице. В случая обаче, не може да се обоснове квалификацията по чл. 203 от НК – особено големи размери, представляваща особено тежък случай, тъй като не е налице второто кумулативно изискване на правната норма, а именно - длъжностното присвояване да представлява и особено тежък случай. Вярно е, че към момента на извършване на деянието присвоената сума в общ размер на 110 000 лв. е надхвърляла 196 пъти МРЗ за страната, но това обстоятелство не позволява квалифициране на деянието като извършено при особено големи размери, представляващо особено тежък случай, каквото е изискването на чл.203, ал.1 от НК. Съгласно чл. 93, т. 8 от НК – „особено тежък случай“ е този, при който извършеното престъпление с оглед на настъпилите вредни последици и на други отегчаващи обстоятелства разкрива изключително висока степен на обществена опасност на деянието и дееца. Следователно макар и присвоителното деяние да отговаря на квалификацията „особено големи размери“, липсва кумулативното изискване едновременно с това деянието да бъде квалифицирано и като „особен тежък случай“ – в казуса липсват данни за предишни осъждания на обвиняемата; за изключително висока степен на обществена опасност на деянието и дееца; липсват факти за обема на засегнати правнозащитени блага; за проявена особена дързост при осъществяване на деянието; за настъпил обществен резонанс и др. подобни. Макар и в цифрово отношение да отговаря на квалификацията за особено големи размери, деянието се квалифицира като такова, извършено в големи размери.

Налице е и квалифицираният състав по чл. 202, ал.1, т.1 НК - за улесняването на длъжностното присвояване е извършено друго престъпление, за което по закон не се предвижда по-тежко наказание. Другото престъпление в случая е това по чл. 311, ал.1

НК вр. чл. 26, ал.1 НК, доколкото подсъдимата Петрова в кръга на службата си е съставила четири официални документа- 4 бр. нареждания- разписки за извършване на трансакции по сметки на клиенти на банката.

В тези документи Петрова е удостоверила неверни обстоятелства (че клиентите на посочените дати са изтеглили посочените в разписките суми), с цел да бъдат използвани тези документи като доказателство за тези неверни обстоятелства. Налице е връзка между присвояването и престъплението по чл. 311 НК, като улесняващото престъпление е извършено преди присвояването - специфична цел (подпомагане на извършване на присвояването). Именно тази цел е намерила отражение и в съзнанието на Петрова, която е знаела, че съставя разписки от името на титулярите по сметките и го е извършила именно с цел обективно подпомагане на присвояването.

Деянието е извършено при условията на чл. 26, ал.1 НК, доколкото Петрова с четири отделни деяния в рамките на 18.12.2019 г. и 19.12.2019 г. е осъществила присвояване, което е улеснила и чрез друго, предхождащо го престъпление, като всяко от деянието представлява от обективна и субективна страна продължение на предхождащото го и доколкото са извършени през непродължителен период от време, при еднародна обстановка и при еднородност на вината.

От субективна страна, Петрова е извършила деянието виновно, при пряк умисъл, по смисъла на чл. 11, ал.2 НК. Същата е съзнавала че предметът на престъплението са чужди движими вещи, че няма никакви права върху правомерно предадените ѝ във владение в качеството ѝ на длъжностно лице да ги пази и управлява пари, но въпреки това се е разпоредила с тях в своя полза, прикривайки друга липса. Знаела е, че освен това извършва и друго престъпление- по чл. 311 НК, доколкото документираща неверни обстоятелства и независимо от това е направила всичко за постигане на престъпния резултат.

2. По правилата на родовата и местна подсъдност посочете компетентните органи в досъдебното и първоинстанционното съдебно производство?

Правилата на родовата подсъдност определят кои от различните по степен съдилища са компетентни да разгледат като първа инстанция дадени категории дела – чл. 35 от НПК.

Правилата за местната подсъдност разпределят делата между многото еднакви по степен съдилища. Като критерии на местната подсъдност служи преди всичко местоизвършване на местопрестъплението – чл. 36 от НК.

Съгласно чл. 193 от НПК органи на досъдебното производство са прокурорът и разследващите органи.

На осн. чл.35, ал.1 от НПК родово компетентен съд като първа инстанция следва да бъде районния съд. Доколкото деянието е извършено и довършено в гр.София, родово и местно компетентен като първа инстанция ще бъде Софийски районен съд.

Компетентността на прокуратурата се определя в зависимост от подсъдността, поради което на същото основание родово и местно компетентна прокуратура ще бъде Софийска районна прокуратура.

На осн. чл.194, ал.3 НПК разследването трябва да се проведе от разследващи полицаи.

3. Има ли пострадали от престъплението и ако да - посочете кои са?

На основание чл. 74, ал. 1 от НПК, пострадал е лицето, което е претърпяло имуществени или неимуществени вреди от престъплението.

В конкретния случай лицата Върбанов, Гетов, Искренов и Петков не са пострадали от престъплението извършено от Цветанка Петрова.

Действията на Петрова по теглене на пари от сметките на четиримата вложители на банката са били с цел прикриване на предходна липса в нейната каса, натрупана през предходен период, различен от датата на присвояването – 19.12.2019 г.

Казаното означава, че Цветанка Петрова се е разпоредила в свой личен интерес с техни парични средства (извършила е действия по изтеглянето на парите от чужди банкови сметки за себе си), но междувременно от ръководството на банката разпоредили сторниране на счетоводните операции, извършени от Цветанка Петрова на 18.12.2019 г. и 19.12.2019 г. и сумите, собственост на Върбанов, Петков, Гетов и Искренов били възстановени по сметките им. Следователно тези лица не са претърпели вреди от престъплението, поради което нямат и качеството на пострадали. Единственото им процесуално качество по делото е на свидетели.

Отделен е въпросът, че банковата институция е ощетено юридическо лице и представляващият банката може да предяви за съвместно разглеждане граждански иск в наказателното производство на основание чл. 84, ал. 1 от НПК и да се конституира като граждански ищец в съдебната фаза на процеса. Банката е претърпяла имуществени вреди в размер на 110 000 лв. Ощетеното юридическо лице не може да бъде частен обвинител по делото – такова може да бъде само физическо лице.

4. Какви действия по разследването следва да бъдат извършени и чрез използването на какви доказателствени способности следва да бъдат събрани относимите доказателства?

Действия по разследването, които следва да бъдат извършени са:

- действия по образуване на досъдебно производство;
- действия по привличане на лицето като обвиняем; предявяване на обвинението; действия по предявяване на разследването.

Доказателствените способности, които следва да бъдат използвани за събиране на относимите доказателства са:

- разпит на всички лица от банковия офис, имащи отношение към предмета на доказване по делото;

- разпит на лицата, от чиито сметки са били отклонени паричните средства за покриване липсата на касата;

- съдебно-счетоводна експертиза, с оглед установяване касовата наличност; разликата между счетоводните данни и фактическата касова наличност;

- съдебно-графическа експертиза за установяване авторството на издадените нареждания- разписки, в които документи Цветанка Петрова е положила подписи както за касиер, така и за титуляр на сметката; положените подписи и съответствието им с подписите на вложителите Върбанов, Гетов, Искренов и Петков; има ли имитация на подписите им и Цветанка Петрова ли е имитирала тези подписи.

5. Задължително ли е участието на защитник на обвиняемата за извършеното престъпление и ако да - на какво правно основание?

Правото на защита е установено в чл.15 НПК и по дефиниция е предоставената и осигурена от закона възможност за гражданите и юридическите лица активно да участват в наказателния процес в защита на свои права. Правото на защита е по своето естество лично право, но освен това и диспозитивно, публично и сложно право.

Преценката за това дали в случая е задължително участието на защитник на обвиняемата Петрова следва да бъде направена на база дадената правна квалификация на извършеното от нея деяние. В случая, санкционната част на разпоредбата на чл. 202, ал. 2, т. 1 от НК предвижда наказание лишаване от свобода от три до петнадесет години.

Случаите на задължително участието на защитник са предвидени в чл.94, ал.1 от НПК. Доколкото в казуса не са посочени други условия, отговорът следва да бъде търсен в чл.94, ал.1, т.3 НПК – *“делото е за престъпление, за което се предвижда лишаване от свобода не по- малко от десет години или друго по-тежко наказание”*. Изразът – “не по-малко от десет години” изисква минимумът на наказанието да бъде десет години лишаване от свобода или друго по-тежко наказание, а в случая минимумът е от три години лишаване от свобода, поради което не е задължително участието на защитник на обвиняемата. Същата има възможност да се ползва от правото си на защитник, който да бъде упълномощен от нея, а при положение, че не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има защитник и интересите на правосъдието изискват това, държавния процесуален орган ѝ назначава служебен защитник.

6. Кои лица следва да бъдат призовани за предявяване на разследването и при наличието на какви процесуални условия?

Предявяването на разследването е производна процесуална гаранция за правото на защита /а не основна такава/. Затова субектите на процеса в неговата досъдебна фаза, които осъществяват функция по защита или обвинение, имат право да преценят дали желаят да се запознаят с материалите по делото или не, защото процесуалното действие е предвидено в техен интерес.

Съгласно чл. 227, ал.2 от НПК, за предявяване на разследването се призовават обвиняемите и техните защитници, пострадалият и техните повереници.

В конкретния случай, за предявяване на разследването следва да се призоват обвиняемото лице Цветанка Петрова и нейния защитник, /ако са поискали това/, както и представител на ощетеното юридическо лице /ако са поискали това/.

Казусът е във връзка с присъда № 155/16.12.2013г. на РС-Дупница по НОХД 127/2013г.; Решение на № 43/02.04.2014г. на по ВНОХД № 85/2014г. на ОС-Кюстендил и Решение № 518/15.12.2014г. на ВКС по н.д. № 1544/2014г. на I н.о., НК.

КАЗУС № 6

Младен Стоянов бил осъждан многократно, като предишните му осъждания били с голяма давност и настъпила реабилитация. С присъда на РС - Карнобат за престъпление по чл.206, ал.1 от НК бил осъден на „Лишаване от свобода“ за срок от една година. Наложеното наказание изтърпял на 20.10.2007 г., когато бил освободен от затвора.

В началото на 2009 г. Стоянов се сдобил с информация за депозитна сметка в евро на Петър Николов в „ПИБ“ АД клон Варна. Набавил си чрез неустановено лице лична карта със своя снимка, но с данните на Петър Николов. На 23.02.2009г. Стоянов посетил "ПИБ" АД клон- Варна, офис "ВРС" и пред банковия служител Цветелина Маринова се представил като Петър Николов. За удостоверяване на самоличността си представил личната карта, която била на името и с данните на Петър Николов, но със снимката на Стоянов и поискал справка за наличността по банковата сметка на Петър Николов. Маринова след като се уверила, че личната карта е валидна и лицето пред нея е лицето от снимката на картата, съобщила на Стоянов наличността по сметката – 100 196 лв. Той се заинтересувал какви биха били последиците при предсрочно изтегляне на сумата. Маринова му разяснила, че няма да се начислява лихва върху вложената сума. Стоянов обяснил, че се нуждае от парите за покупка на недвижим имот. Споделил, че очаква паричен превод, но в случай, че такъв не постъпи, ще му се наложи да изтегли предсрочно сумата по депозита. Маринова му предложила да открие разплащателна сметка, по която може да получи очаквания превод. Под предлог, че ще помисли, Стоянов напуснал офиса на банката. По-късно същия ден се върнал и заявил пред Маринова, че желае да му бъде открита разплащателна сметка. Отново представил същата лична карта на името на Николов, попълнил и подписал представените му типови бланки, като към тях приложил и фотокопие на използваната от него лична карта, върху което собственоръчно изписал текст "Съгласен с копие" и положил подпис. Маринова открила разплащателна сметка на името на Петър Николов. Стоянов поискал да му бъдат разяснени условията, при които може да изтегли наличната сума по депозитната сметка. Маринова му обяснила, че за сума над 30 000 лева се прави предварителна заявка. Стоянов подписал заявка за теглене на сума в размер на 100 000 лева като обяснил, че независимо по коя от сметките ще тегли пари, дали от депозитната сметка или от новооткритата разплащателна сметка, във всички случаи ще му се наложи теглене, предвид предстояща покупка на недвижим имот.

На 25.02.2009 година Стоянов отново посетил "ПИБ" АД клон - Варна, офис "ВРС". Пред служителката Маринова представил същата лична карта на името на Петър Николов и поискал да изтегли сумата по депозитната сметка. Попълнил и подписал нареждане - разписка за сумата 100 000 лв. и декларация за произход на средства, в която написал "от продажба на имот", след което Маринова му изплатила сумата от 100 000 лева. В последствие банката възстановила изтеглената сума по сметката на титуляра Петър Николов.

През месец май 2009 г. Стоянов придобил информация за притежаваните от Васил Христов депозитна и разплащателна сметка в "Уникредит Булбанк" АД, наличността по тях и срока на депозита. Набавил си чрез неустановено лице лична карта с данните на титуляра Васил Христов и своя снимка. На 17.05.2009г. Стоянов посетил "Уникредит Булбанк" АД, клон гр. Несебър. Пред банковия служител Тодорка Георгиева се представил като Васил Христов и показал личната карта с данните на Христов и своята снимка. Стоянов подробно обяснил какви сметки има в банката - разплащателна и депозитна. Поискал да направи заявка за теглене на сума от 90 000лв. от депозитната сметка на Христов. В офиса не разполагали с такава налична сума, за което Стоянов бил насочен към офис на банката в гр. Бургас. Тогава Стоянов се отправил към касата,

обслужвана от Кирилова и поискал да изтегли сумата от 5000лв. от разплащателната сметка на Христов. Пред Кирилова Стоянов отново представил личната карта с данните на Васил Христов и своята лична снимка. Кирилова проверила личната карта, извършила визуално сравнение между лицето от снимката и стоящия пред нея Стоянов, и като не установила разлика, му дала да попълни нареждане-разписка за изплащане на сумата. Стоянов собственоръчно попълнил и подписал документа и приложил фотокопие на картата, върху което изписал текста "Съгласен с копие" и се подписал. Кирилова изплатила на Стоянов сумата от 5000 лв. и той напуснал офиса. На същата дата следобед, Стоянов отишъл в офиса на "Уникредит Булбанк" АД, клон гр. Бургас. На банковия служител Цветкова обяснил, че го изпращат от офиса на банката в гр. Несебър, тъй като желае да изтегли от депозитната си сметка сумата от 90 000 лева. Установявайки, че в касовия център има налична сума и същата е подготвена предварително, след обаждане от страна на служители от офиса гр. Несебър, Цветкова подготвила парите и поискала личната карта на Стоянов. Той представил лична карта на името на Васил Христов, като пояснил, че ще тегли сумата от депозитна сметка. Поискал да получи сумата в брой, като обяснил, че му предстои да извърши покупка на недвижим имот. Цветкова след като се уверила, че снимката от личната карта отговаря на лицето, което се представя за Васил Христов, а именно Стоянов, изплатила на последния цялата сума в размер на 90 000 лева, с нареждане-разписка. Едновременно с подписа на "клиент" в разписката, подсъдимият положил подпис и под декларацията за произход на средствата, в която отразил, че същите са от "продажба на недвижим имот". След това Стоянов прибрал парите в чанта и напуснал офиса. В последствие банката възстановила сумата по сметката на титуляра Васил Христов.

В образуваното наказателно производство било установено, че действителните титуляри на банковите сметки – Петър Николов и Васил Христов, не са губили личните си документи и същите не са били предмет на противозаконно отнемане. Използваните от Стоянов лични карти били намерени в обитаваното от него жилище и иззети в хода на проведеното разследване. В разпита му като обвиняем Стоянов съобщил, че е предоставил своя снимка на неустановено лице, а впоследствие ги е получил от него. В инкриминирания период минималната работна заплата, установена с ПМС била 240 лева. Въз основа на събраните доказателства разследващият орган стигнал до извода, че е налице висока степен на обществена опасност на деянието и дееца.

ВЪПРОСИ:

1. Посочете правната квалификация на деянието. Обосновете се.
2. При каква форма на вината е извършено?
3. Налице ли е усложнена престъпна дейност? Обосновете се.
4. Какви действия по разследването следва да бъдат извършени за установяване на описаната фактическа обстановка?
5. С оглед правилата на родовата и местната подсъдност, кои са компетентните органи в досъдебната фаза?
6. Задължително ли е участието на защитник на обвиняемия и на какво основание

Второ изложение изпис 24.09.2025 г.

КАЗУС № 2

На 03.09.2018 г. около 18,00 ч. Методи Стефанов бил в с. Смочево, община Рила, област Кюстендил, където живеел, в района на хранителния магазин на ул. "Рилски езера" № 3, като магазинът бил и кафене.

На маса пред магазина седели Николина Терзиева и приятелят ѝ Димитър Белчев – на кафе, а също и Петър Георгиев и Теодор Христов – на бира, а по-късно към тях се присъединил и Виктор Биков – на безалкохолно. Методи Стефанов се насочил към масата им, като си търсел колелото и заплашвал, че ще застреля този, който му го е взел, а също и че ще вземе в замяна паркираните наблизо коли. Николина Терзиева забелязала, че ризата на Методи Стефанов била разкопчана около корема, като при всяка закана с прострелване Методи Стефанов бъркал с дясната си ръка под ризата. Това бъркане под ризата било възприето и от Димитър Белчев, Петър Георгиев и Теодор Христов. Предвид това държане Николина Терзиева предположила, че Методи Стефанов носи оръжие, затова станала от масата, отдалечила се по улицата и се обадила на тел. 112, като съобщила за заплашващ и вероятно въоръжен човек.

Междувременно Методи Стефанов влязъл в магазина, където били продавачката Иванка Николова и клиента Стойчо Боев. Методи Стефанов питал и тях къде му е колелото и след като свидетелката Иванка Николова му отговорила, че не знае, той излязъл, но на излизане Иванка Николова го видяла да изважда пистолет изпод ризата си и затова и тя позвънила на тел. 112 да съобщи за видяното. Преди да излезе Методи Стефанов изгонил от магазина Стойчо Боев, а след като Стойчо Боев излязъл навън, Методи Стефанов го последвал, питал го отново къде му е колелото и заплашвал, че ще закопа всички и ще гръмне всички, докато не му върнат колелото. Новите закани на Методи Стефанов пред магазина били чути и от седящите на масата Николина Терзиева и Димитър Белчев.

След това Методи Стефанов се насочил към намиращата се в близост до магазина градинка, в която на пейка седял Константин Великов, като междувременно Методи Стефанов бил прибрал пистолета под дрехите си. Методи Стефанов потърсил колелото си и от Константин Великов, който станал от пейката и се насочил към Методи Стефанов, двамата застанали един срещу друг, лице в лице и на около от 40 сантиметра до един метър разстояние един от друг. Виктор Биков видял как Методи Стефанов изважда отзад на панталона си оръжие, което Биков видял, че е пистолет, а след това Виктор Биков видял как Методи Стефанов го насочил надолу към настилка на пътя, заредил го с двете си ръце и го насочил към корема на Константин Великов, като веднага след това чул изстрел, от който Константин Великов паднал по гръб, а Методи Стефанов започнал да се отдалечава по улицата. Изстрелът от Методи Стефанов по Константин Великов бил чул и от Николина Терзиева, която била с гръб към Методи Стефанов и Константин Великов и се обърнала към тях в момента на чуване на изстрела, като видяла Константин Великов паднал на земята, а Методи Стефанов да се отдалечава. Димитър Белчев също чул изстрела, като при поглеждането в негова посока видял Константин Великов паднал на земята, но не видял къде бил Методи Стефанов. Петър Георгиев също чул изстрела, като в момента на чуването му Методи Стефанов бил срещу Константин Великов, от когото си търсел колелото. И Теодор Христов чул изстрела, като веднага поглеждайки към мястото, откъдето се чул, видял Методи Стефанов и Константин Великов един срещу друг изправени лице в лице на разстояние около 30-40 см и без непосредствен физически контакт между тях, като Методи Стефанов държал пистолет, а след това Константин Великов паднал на земята.

След като прострелял в корема Константин Великов, Методи Стефанов се отдалечил бързо от мястото и се прибрал в къщата си на ул. „Горски проход“ № 12, като преди това в храсти зад дома си той намерил колелото си захвърлено и го прибрал.

Намиращите се в близост до магазина лица и продавачката Иванка Николова се струпали около пострадалия Константин Великов. Виктор Биков вдигнал тениската на Константин Великов и под нея се видяла силно кървяща рана на корема долу вляво. Няколко от присъстващите до магазина

84.07.2025

лица се обадили около 18,20 ч. на тел. 112 за произшествието. Личейката дошла след около половин час, но междувременно Константин Великов бил починал на място и медиците само констатирани смъртта му, настъпила от силна кръвозагуба, а дошлият на място полицейски патрул от РУ – град Рила към ОДМВР – гр. Кюстендил оградил и запазил с лента местопроизшествието.

Пострадалият Константин Великов нямал деца, като след смъртта му останали преживялата го съпруга, неговите родители и единствения му брат.

На мястото където настъпила смъртта на Константин Великов след около час пристигнал екип от криминалисти с дежурен следовател от Следствения отдел при Окръжна прокуратура Кюстендил, който извършил оглед на местопроизшествието, като при огледа до трупа на Константин Великов била открита една гилза от бял метал с диаметър 9 мм. и били направени фотоснимки от експерт – криминалист. След това дежурният следовател разпитал присъстващите като свидетели.

След установяване на самоличността и местоживеенето на Методи Стефанов, на 04.09.2018г. рано сутринта около 05,45 ч. той бил задържан от полицейски служители при ОДМВР Кюстендил в дома му, по постоянния му и настоящ адрес на ул. „Горски проход“ № 12 в с. Смочево, община Рила, област Кюстендил.

При оглед около 06,00 ч. на 04.09.2018 г. на дома на Методи Стефанов, находящ се на ул. „Горски проход“ № 12 в с.Смочево, община Рила, област Кюстендил, бил иззет газ сигнален пистолет и 12 бр. гилзи от бял метал с диаметър 9 мм. Впоследствие балистичното изследване определя иззетия от дома на Методи Стефанов пистолет като турски газ сигнален пистолет "Екол Майор", калибър 9 мм с фабричен номер № НВ 1710037 с премахнат сепаратор (депозьор; муфа), което правело оръжието технически неизправно в смисъл на несъответствие с първоначалните му данни от производител, но след тази интервенция се било превърнало в огнестрелно оръжие по смисъла на чл. 4, ал. 2 от Закона за оръжията, боеприпасите, взривните вещества и пиротехническите изделия, тъй като е станало годно да произвежда изстрели със стандартни 9 мм. боеприпаси, каквито обаче иззетите при огледите на 03.09.2018 г. и 04.09.2018 г. общо 13 бр. гилзи от бял метал с диаметър 9 мм не представлявали, тъй като се явявали останала част от вече простреляни стандартни 9 мм. боеприпаси.

При разследването на досъдебното производство по случая били придобити официални писмени данни от информационния масив на МВР, които сочели, че Методи Стефанов никога не бил получавал надлежно разрешение съгласно чл. 56, ал.1, във връзка с чл. 50, ал. 1 от ЗОБВВПИ - за придобиване, да съхранява и/или употребява взривни вещества и пиротехнически изделия, с изключение на фойерверки от категория 1, или да съхранява, носи и/или употребява огнестрелни оръжия и боеприпаси за тях след получаване на разрешение за съответните дейности от директора на ГДНП на МВР или от оправомощено от него длъжностно лице, или от началника на РУ на МВР по местонахождението на обекта за съхранение или по постоянния му адрес в с. Смочево, община Рила, област Кюстендил, ул. „Горски проход“ № 12.

ВЪПРОСИ:

1. Посочете каква е правната квалификация на извършеното от Методи Стефанов, като обосновайте обективната и субективната му страна ?
2. Съставете обвинителен диспозитив ?
3. Кога, къде, на какво правно основание и по кой начин е било поставено началото на досъдебното производство по случая ?
4. Какви действия по разследването е следвало да бъдат проведени, за да се установи обективната истина по случая ?
5. Необходимо ли е да бъдат назначени експертизи в хода на разследването и какви следва да са те, с оглед предмета на разследване ?
6. Кой са пострадалите лица и в какви процесуални качества могат да участват в досъдебното и съдебното производство?